

ZAKON O UBLAŽAVANJU NEGATIVNIH EKONOMSKIH POSLJEDICA

I OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim Zakonom propisuju se: subvencioniranja doprinosa za obvezna osiguranja, obustava obračuna i plaćanja zatezne kamate na javne prihode, ukidanje obveza plaćanja akontacije poreza na dobit, ukidanje obveza plaćanja akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, obustavljanje svih pravnih, parničnih, vanparničnih i izvršnih postupaka za vrijeme stanja nesreće, olakšice za kreditne obveze, obustavljanje obračuna zatezних kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-vjerovničkim odnosima, obustavljanje prinudne naplate, održavanje stabilnosti pojedinih isplata, te uspostava Garancijskog fonda.

Članak 2. (Značenje pojedinih pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) poslovnim subjektima smatraju se: pravne osobe, odnosno gospodarska društva, izuzev javnih poduzeća, banaka i drugih finansijskih organizacija, udruženja, javnih institucija, organa uprave, organa i jedinica lokalne samouprave, te fizička lica koja samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost isključujući one koji sukladno s propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak s tog osnova plaćaju prema paušalno utvrđenom dohotku.
- b) zatezna kamata na zakašnjela plaćanja javnih prihoda je kamata u smislu odredbi propisa kojim je regulirana visina stope zatezne kamate na javne prihode
- c) zatezna kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-vjerovničkim odnosima je kamata u smislu propisa kojim je regulirana visina stope zatezne kamate
- d) doprinosi su doprinosi za obvezna osiguranja u smislu propisa o doprinosima
- e) moratorij je vremensko razdoblje u kojem se odgađa i /ili obustavlja izvršavanje dugova određene vrste i postupci prinudne naplate
- f) stanje nesreće je utvrđeno Odlukom o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/20)
- g) akontacija poreza na dobit smatra se akontacijom poreza na dobit uređena propisom o porezu na dobit u Federaciji.
- h) akontacija poreza na dohodak od samostalne djelatnosti smatra se akontacijom poreza na dohodak od samostalne djelatnosti uređena propisom o porezu na dohodak u Federaciji.

i)rok zastare uključuje:

- 1)rokove zastare razreza, naplate i povrata poreznih obaveza uređeni propisom o Poreznoj upravi Federacije i
- 2)rokove zastare uređeni propisom o porezu na dobit u Federaciji.

Članak 3. (Primjena zakona)

(1)Odredbe ovog Zakona odnose se na sve poslovne subjekte koji ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom .

(2)Ukoliko je ovaj Zakon u suprotnosti s drugim propisima primjenjivati će se ovaj Zakon.

II MJERE ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH POSLJEDICA

Članak 4. (Subvencioniranje)

(1)Subvencioniranja doprinosa za obvezna osiguranja iz propisa o doprinosima vrše se sukladno odredbama ovog Zakona iz sredstava Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2)Poslovni subjekti iz članka 2.točka a)ovog Zakona koji u razdoblju od 1.01.do 31.03.2020.godine imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvoreni promet u razdoblju od 1.01. do 31.03.2019.godine imaju pravo na subvencioniranje doprinosa u skladu sa ovim zakonom u iznosu 244,00 KM mjesečno po svakom zaposlenom počevši od obračuna i isplate bruto plaće za travanj tekuće godine i svaki naredni mjesec ,uključujući i obračun i isplatu plaća i za mjesec nakon prestanka stanja nesreće. Subvencioniranje doprinosa za svakog zaposlenog vrši se na način da je za mirovinsko -invalidsko osiguranje usmjerava 135,00KM ,za zdravstveno osiguranje 97,00 KM i za nezaposlenost 12,00KM.

(3)Isplata najniže neto plaće zaposlenim iz stavka (2) ovog članka nije uvjetovana istodobnim plaćanjem subvencioniranih doprinosa.

(4) Poslovni subjekti koji su počeli sa radom nakon 31.03.2019. i koji u ožujku 2020.godine imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvoreni promet u razdoblju od 1.01. do 29.02.2020.god. imaju pravo na subvencioniranje doprinosa u iznosu i vremenskom razdoblju iz stavka (2) ovog članka.

(5)Ostvareni promet iz st. (2) i (4) ovog članka utvrđuje Federalno ministarstvo financija-Porezna uprava (u daljnjem tekstu: Porezna uprava) na osnovu podataka o evidentiranom prometu putem fiskalnih sistema na serveru Porezne uprave.

(6)Pravo na subvencioniranje doprinosa sukladno odredbama ovog Zakona imaju i poslovni subjekti koji shodno propisima o fiskalnim sistemima nisu u sistemu fiskalizacije.

(7)Za samostalne poduzetnike i poslovne subjekte u niskoakumulativnim djelatnostima za koje su propisane osnovice manje od najniže bruto plaće subvencioniranje doprinosa za travanj tekuće godine i svaki naredni mjesec ,uključujući i obračun i plaćanje doprinosa i za mjesec nakon prestanka stanja nesreće vrši se u visini iznosa doprinosa utvrđenih na propisane mjesečne osnovice za tekuću godinu .

(8)Poslovni subjekti i poduzetnici iz st.(2),(4),(6) i (7) ovog članka dužni su dostaviti Poreznoj upravi zahtjev za subvencioniranje i porezne prijave iz propisa o doprinosima i propisa o porezu na dohodak do desetog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(9)Porezna uprava daje pisane naputke o načinu podnošenja zahtjeva i o potrebnoj dokumentaciji iz stavka (8) ovog članka .

Članak 5.

(Obveze poslovnih subjekata)

(1)Ukoliko poslovni subjekti (poslodavci) za bilo koji mjesec u okviru razdoblja iz članka 4.stavak (2) obračunaju i isplate iznos plaće zaposlenima koji je viši od najniže bruto plaće dužni su obračunati i uplatiti iznos doprinosa utvrđen kao razliku iznosa obveze za doprinose u skladu sa propisima o doprinosima i iznosa iz članka 4.stavak (2) ovog zakona i to istodobno sa isplatom neto plaće i uplate poreza na dohodak .

(2)Samostalni poduzetnici čija je propisana mjesečna osnovica viša od osnovice na koju će biti subvencionirani doprinosi,dužni su razliku doprinosa do iznosa utvrđenog na propisanu osnovicu u skladu sa propisima o doprinosima uplatiti do 10-og tekućeg mjeseca za prethodni mjesec .

(3)Porezna uprava daje pisane upute o načinu podnošenja poreznih prijava iz stava (1) i (2) ovog članka.

Članak 6.

(Obustava obračuna i plaćanja zatezne kamate na javne prihode)

- (1) Zatezna kamata na javne prihode neće se obračunavati i plaćati za dane trajanja stanja nesreće.
- (2) Zatezna kamata na javne prihode neće se obračunavati i plaćati i nakon isteka roka od 90 dana od dana prestanka proglašenja stanja nesreće.
- (3) Zatezna kamata na javne prihode neće se obračunavati i plaćati za dane trajanja prinudne naplate javnih prihoda.
- (4) Odredbe čl. 68. i 69. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15) neće se primjenjivati tokom proglašenog stanja nesreće i istekom roka od 90 dana od dana prestanka proglašenog stanja nesreće.

Članak 7.

(Ukidanje obveze plaćanja akontacije poreza na dobit)

Ukida se obveza plaćanja akontacije poreza na dobit za poslovne subjekte iz članka 2.točka a) ovog zakona.

Članak 8.

(Ukidanje obveze plaćanja akontacija poreza na dohodak)

Ukida se obveza plaćanja akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za 2020.godinu

Članak 9.

(Prekid rokova zastare)

Rok zastare iz članka 2.točka i) ovog Zakona se prekida od dana proglašenja stanja nesreće, a počinje teći od tridesetog dana od dana prestanka proglašenog stanja nesreće.

Članak 10.

(Moratorij)

- (1) Obustavljaju se svi upravni ,parnični ,vanparnični i izvršni postupci do isteka 10-tog radnog dana od dana prestanka stanja nesreće.

(2) Obustavlja se obračun zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-vjerovničkim odnosima u razdoblju od 1.03.2020.godine do isteka 30-og dana od dana prestanka nesreće.

(3) Obustavljaju se prinudne naplate shodno odredbama propisa o unutarnjem platnom prometu i propisa o Poreznoj upravi do narednog dana od dana prestanka stanja nesreće, odnosno do isteka 30 dana od dana prestanka stanja nesreće.

Članak 11.

(Održavanje stabilnosti pojedinih isplata)

(1) U cilju održavanja stabilnosti i pravovremenih isplata mirovina i invalidnina i drugih socijalnih davanja na dostignutom nivou ,a imajući u vidu posljedice pada prihoda izazvanih stanjem nesreće, nedostajuća sredstva će se osigurati uštedama u okviru Proračuna Federacija za 2020.godinu.

(2) Obveza usklađivanja mirovina, invalidnina ,drugih socijalnih davanja i plaća neće se vršiti u 2020.godini.

Članak 12.

(Odgoda primjene propisa)

U razdoblju dok traje stanje nesreće i nakon isteka roka od 180 dana po prestanku nesreće , propisi donešeni na nivou Federacije kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava neće se primjenjivati.

Članak 13.

(Uspostava Garancijskog fonda)

(1) Ovim Zakonom uspostavlja se Garancijski fond sa depozitom u iznosu od 80.000.000,00 KM ,kojim će upravljati Razvojna banka i koji će se koristiti za osiguranje kreditnih linija kod komercijalnih banaka, u cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica na poslovne subjekte ,s tim da dio kreditnog rizika snosi Federacija ,a dio komercijalne banke.

(2) Federalno ministarstvo financija propisati će pojedinih u vezi sa funkcioniranjem Garancijskog fonda.

III PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14. (Rokovi za donošenje naputaka)

- (1) Porezna uprava će u roku deset dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti naputke iz članka 4.stavak (9) i članka 5.stavak(3) ovog Zakona.
- (2)Federalno ministarstvo financija će donijeti provedbeni akt iz članka 13.stavak (2) ovog Zakona u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 15. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o visini stope zatezne kamate je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o financijama, a Parlament Federacije BiH uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Vlada je Odlukom o proglašenju stanja nesreće uzrokovanog pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 21/20) proglasila stanje nesreće .

Ovaj Zakon je predložen u cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica po gospodarstvo Federacije, imajući u vidu ogromne negativne ekonomske posljedice koje će u narednom razdoblju nastati kao posljedica stanja nesreće , s obzirom da je veliki broj gospodarskih subjekata obustavio rad što dovodi do značajnog poremećaja normalnih tokova poslovanja.

III. USKLAĐENOST S PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Nakon uvida u propise Europske unije i analize odredaba ovoga Zakona, nije ustanovljeno da pravo EU sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Člankom 1. definira se predmet uređivanja ovoga Zakona.

Člankom 2. definiraju se pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu.

Člankom 3. definira se primjena ovoga Zakona, kao i da ukoliko je ovaj Zakon u suprotnosti s drugim propisima primjenjivati će se ovaj Zakon.

Člankom 4. propisano koji poslovni subjekti (realni sektor) imaju pravo na subvencioniranje doprinosa za obvezna osiguranja iz sredstava Proračuna Federacije, propisuje se razdoblje u kojem će se vršiti subvencioniranje, kao i iznosi i način usmjeravanja u pogledu mirovinsko-invalidsko osiguranja, zdravstvenog osiguranja i za nezaposlenost

Propisane su i obaveze Porezne uprave za utvrđivanje ostvarenog prometa u nznačenom razdoblju svih subjekta koji imaju pravo na subvenciju .

Pravo na subvencioniranje imaju i poslovni subjekti koji shodno propisima o fiskalnim sistemima nisu u sistemu fiskalizacije, kao i samostalni poduzetnici i poslovni subjekti u niskoakumulativnim djelatnostima za koje su propisane osnovice manje od najniže bruto plaće.

Člankom 5. propisane su obveze poslovnih subjekata (poslodavaca) u slučaju da u propisanom razdoblju obračunavaju i isplaćuju iznos plaće zaposlenima koji je viši od najniže bruto plaće, odnosno i samostalnih poduzetnika čija je propisana mjesečna osnovica viša od osnovice na koju će biti subvencionirani doprinosi.

Člankom 6. propisuje se obustava obračuna i plaćanja zatezne kamate na javne prihode i to za dane trajanja stanja nesreće, kao i nakon isteka roka od 90 dana od dana prestanka proglašenja stanja nesreće.

Člankom 7. propisuje se ukidanje obveza plaćanja akontacije poreza na dobit za poslovne subjekte iz članka 2. točka a) ovoga Zakona.

Člankom 8. propisuje se ukidanje obveza plaćanja akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za 2020. godinu.

Člankom 9. propisuje se prekid rokova zastare, odnosno da se rok zastare iz članka 2. točka i) ovoga Zakona prekida od dana proglašenja stanja nesreće, a počinje teći od tridesetog dana od dana prestanka proglašenog stanja nesreće.

Člankom 10. propisuje se obustavljanje: svih upravnih, parničnih, vanparničnih i izvršnih postupaka, zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-vjerovničkim odnosima, prinudne naplate shodno odredbama propisa o unutarnjem platnom prometu i propisa o Poreznoj upravi, kao i razdoblje obustave.

Člankom 11. propisano je da će se održavanje stabilnosti pojedinih isplata na dostignutom nivou (mirovina, invalidnina i drugih socijalnih davanja) osigurati uštedama u okviru Proračuna Federacija za 2020. godinu , a imajući u vidu posljedice pada prihoda izazvanih stanjem nesreće, kao i da se obveza usklađivanja mirovina, invalidnina, drugih socijalnih davanja i plaća neće vršiti u 2020. godini.

Člankom 12. propisuje se odgoda primjene propisa koji su donešeni na razini Federacije i kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava .

Člankom 13. propisuje se uspostava Garancijskog fonda, kojim će upravljati Razvojna banka i koji će se koristiti za osiguranje kreditnih linija kod komercijalnih banaka, u cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica na poslovne subjekte, s tim da dio kreditnog rizika snosi Federacija, a dio komercijalne banke.

Člankom 14. propisuju se rokovi za donošenje provedbenih akata od strane Federalnog ministarstva financija i Porezne uprave.

Člankom 15. propisano je stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovoga Zakona potrebno je osigurati sredstva iz Proračuna Federacije, na način da se izvrše uštede u okviru Proračuna Federacija za 2020. godinu.